

BERICHTEN

Verenigingsverslagen
en mededelingenVereniging Medisch Tandheelkundige
Interactie (V.M.T.I.)Bericht van oprichting en aankondiging
symposium

Tijdens een symposium, dat op vrijdag 11 oktober 1991 in het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA) aan de Louwesweg zal worden gehouden, vindt tevens de oprichtingsvergadering plaats van de *Vereniging Medisch Tandheelkundige Interactie*. Deze vereniging 'stelt zich ten doel de ontwikkeling van de kennis van de medisch tandheelkundige interactie te bevorderen en de uitkomsten op dit gebied dienstbaar te maken aan de praktijk, de volksgezondheid en het onderwijs'.

In toenemende mate zullen de tandheelkundige zorgverleners worden geconfronteerd met oudere, 'medisch gecompromitteerde' patiënten, terwijl anderzijds onder medici het besef groeit van de waarde en soms de noodzaak van adequate tandheelkundige zorg voor patiënten met bepaalde medische aandoeningen. De aandacht voor deze medisch tandheelkundige interactie heeft geleid tot het oprichten van een wetenschappelijke vereniging, die onder meer de volgende activiteiten voor ogen heeft:

- het organiseren van wetenschappelijke bijeenkomsten;
- het opzetten van een databank voor relevante literatuur;
- het organiseren van postacademiaal onderwijs;
- het opzetten van nationale werkgroepen.

Het bestuur van de vereniging in oprichting is als volgt samengesteld:

J. L. M. van den Heuvel - voorzitter;
Mw. Prof. Dr. L. Abraham-Inpijn - secretaris;
H. C. Teune - penningmeester;
Prof. Dr. R. C. W. Burgersdijk - lid;
Dr. M. F. Noorman van der Dussen - lid.

Het programma van het in de aanhef genoemde symposium, waarop de vereniging haar aandachtsgebied voor het eerst zal presenteren en de belangstelling daarvoor zal peilen, ziet er als volgt uit.

Mw. Prof. Dr. L. Abraham-Inpijn: Inleiding.
Prof. Dr. B. Smalhout: Medisch tandheelkundige interactie.
Mw. K. J. M. de Jong: De opbrengst van een anamnese.
Dr. F. K. L. Spijkervet: Orale afwijkingen en radiotherapie.
Dr. J. Thompson: Antibiotica profylaxe in de tandheelkunde.
Mr. W. J. Admiraal: Juridische aspecten.

Prof. Dr. P. Egyedi: Problemen bij het gebruik van lokale anaesthetica.

De inschrijfkosten voor het symposium bedragen f 75,-. De contributie van de vereniging is voorlopig vastgesteld op f 50,- per jaar. Indien men bij inschrijving voor het symposium zich ook opgeeft als lid van de vereniging voor het verenigingsjaar 1992, kan men volstaan met betaling van f 100,-.

Inschrijfformulieren worden op verzoek toegezonden door: *Medicula B.V.*, Herengracht 68c, 1015 BR Amsterdam (telefoon 020-6201 783; fax 020-6209 079).

Nederlandse Vereniging
voor Parodontologie

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* d.d. 26 april 1991 heeft een bestuurswisseling plaatsgevonden. Het bestuur is thans als volgt samengesteld:

L. O. Nelemans - voorzitter;
Dr. L. J. van Dijk - vice-voorzitter;
Th. L. J. M. Kroon - secretaris, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (telefoon 05987-27309; fax 05987-23789);
E. G. Winkel - penningmeester;
E. van der Zee - assessor.

Binnenland

Nederlandse Werkgroep Hoofd-Hals-
tumoren (NWHHT)Verslag workshop 'Uniforme registratie en
documentatie hoofd-halstumoren' te Leiden
d.d. 22 maart 1990

Uniforme registratie en documentatie van patiënten met een hoofd-halsmaligniteit dienen de patiëntenzorg en het wetenschappelijk onderzoek. Bestaande systemen voor registratie en documentatie zijn weliswaar zinvol gebleken, maar zijn vaak regionaal van toepassing of te beperkt bruikbaar. In ons land bestaat er geen verplichte kankerregistratie, maar sinds 1989 zijn alle ziekenhuizen aangesloten bij het Integrale Kankercentrum (IKC) en bij de Landelijke Kankerregistratie (LKR). Daardoor is het mogelijk om alle maligniteiten in Nederland via het IKC centraal te registreren. In de toekomst zal het dan mogelijk zijn om met behulp van deze gegevens onder andere epidemiologisch onderzoek uit te voeren.

Prof. Dr. P. van den Broek, KNO-arts, was de dagvoorzitter en de workshop werd geopend door de KNO-arts M. F. de Boer die een historisch overzicht gaf van de kankerregistratie. In

de Verenigde Staten bestaat sinds 1956 een verplichte kankerregistratie. In Nederland is in 1955 het Samenwerkingsorgaan Oncologie Ziekenhuizen (SOOZ) opgericht om de kankerincidentie in ons land in kaart te brengen. Door onvolledigheid en gebrek aan perspectief is het SOOZ inactief geworden, behalve in het zuidoosten van Noord-Brabant waar de registratie nog nauwkeurig wordt bijgehouden. In 1984 is een begin gemaakt met de LKR, in samenwerking met het Landelijk Overlegorgaan Kankercentra (LOK), waarvan men voor de nabije toekomst hoge verwachtingen heeft voor de toepasbaarheid van de registratiegegevens.

Dr. Ir. P. I. M. Schmitz (hoofd trialbureau medische registratie en statistiek van de Daniël den Hoed kliniek) zette uiteen dat bij elk registratiesysteem drie factoren een belangrijke rol spelen: bruikbaarheid, doelstelling en haalbaarheid. De doelstelling kan liggen op epidemiologisch, klinisch-wetenschappelijk of op management en beheersniveau, ofte wel op respectievelijk bevolkings-, ziekenhuis- en artsenniveau. Hierbij is het van belang dat de doelstelling van tevoren wordt vastgesteld. De haalbaarheid is gunstig te beïnvloeden door het systeem periodiek te toetsen op volledigheid en bruikbaarheid.

De datamanager van het Antoni van Leeuwenhoekhuis, S. Mak-Kregar, en J. F. van den Burgh, van het Academisch Ziekenhuis Leiden, presenteerden het registratiesysteem dat in hun respectieve ziekenhuizen wordt toegepast. In het AvL wordt elke patiënt geregistreerd en is er één status per patiënt, ook als de patiënt op meerdere afdelingen bekend is. Globaal wordt de registratie onderverdeeld in vier delen: algemene gegevens, diagnostiek, behandeling en nacontrole (minimaal eenmaal per jaar). In het AZL wordt de oncologie geregistreerd en de registratieformulieren worden aan de patiëntenstatus toegevoegd, met als voordeel dat zo wordt voorkomen dat bepaalde patiënten niet worden geregistreerd.

Dr. P. L. M. Huygen, biostatisticus van het St.-Radboud Ziekenhuis te Nijmegen en Prof. P. M. Stell, KNO-arts in Liverpool, demonstreerden ieder de bruikbaarheid van hun registratiesysteem met behulp van de computer, hetgeen direct zichtbaar werd gemaakt op het projectiescherm. Frequenties en lokalisaties van tumoren of therapieresultaten zijn zo op een zeer eenvoudige en snelle manier op te vragen.

De registratiecoördinator van het Integraal Kankercentrum Midden-Nederland (IKMN), C. H. F. Gimbreere, benadrukte dat de documentatie met specifieke vraagstelling een belangrijke aanvulling is op de registratie. De registratie vermeldt slechts de patiëntgegevens, de lokalisatie van de tumor, de globale therapie en de prognose. Daarentegen voorziet de documentatie in gedetailleerde informatie over de patiënt, tumorgegevens, behandeling en nacontrole, hetgeen noodzakelijk is voor een betrouwbare interpretatie van de gegevens. Het IKMN heeft een

registratie/documentatieformulier ontwikkeld dat is aangepast voor de hoofd-halstumoren.

's Middags was er gelegenheid om de informatiemarkt te bezoeken waar registratiesystemen werden gedemonstreerd. Tijdens de forumdiscussie werd duidelijk dat de tijd rijp is voor uniforme, landelijke registratie van hoofd-halstumoren, waarvoor een keuze kan worden gemaakt uit verschillende registratiesystemen en -mogelijkheden.

De workshop werd afgesloten door Dr. J. L. N. Roodenburg, voorzitter van de NWHHT.

A. Jovanovic, Amsterdam

Fédération Dentaire Internationale

Programma 79e Wereldjaarcongres te Milaan d.d. 7-13 oktober 1991

Naast de gebruikelijke commissievergaderingen omvat het wetenschappelijke programma van het 79e FDI-Wereldjaarcongres in Milaan een drietal hoofdthema's:

- I. Standards for prosthetic appliances.
- II. Pulp disease and its consequences in children: its prevention and treatment possibilities.
- III. Recurrent caries and its prevention.

Ook worden er nog acht symposia gehouden: 1. Preprosthetic surgery. 2. The role of the dentist in the prevention and control of dental disease during childhood and adolescence. 3. Prevention in orthodontics: could orthodontic need be prevented? 4. Prevention of pulp damage in restorative dentistry. 5. Quality assurance in dentistry. 6. Pre and post operative care of the oral cancer patient: the role of the dentist. 7. Periodontics tomorrow and 8. AIDS and hepatitis.

Bovendien zijn er vrijwel dagelijks doorlopende voordrachten, tafeldemonstraties en audiovisuele presentaties.

Zendium Preventie Prijs

Uitgereikt aan A. J. M. Ligtenberg

Op 30 mei 1991 is voor de tweede keer, sedert zijn instelling in 1988, de Zendium Preventieprijs (een bedrag van f 7500,00) uitgereikt aan de heer A.J.M. Ligtenberg (verbonden aan de vakgroep Orale biochemie van de Vrije Universiteit te Amsterdam) voor zijn inzending met als titel 'Interactie tussen bloedgroepcomponenten in speeksel en orale bacteriën'.

Het rapport van de jury – onder voorzitterschap van Prof. Dr. J. de Graaff – vermeldt, onder meer, de volgende passage:

'Aggregatie van bacteriën onder invloed van speeksel is een eenvoudige methode om binding van bepaalde speekselcomponenten aan het bacterie-opervlak te bestuderen. Door aggregatie kunnen bacteriën niet meer aan het tandoppervlak of aan het mondslijmvlies hechten en wordt de kolonisatie van deze bacteriën voorkomen.

De belangrijkste aggregerende componenten in speeksel zijn de mucinen. Op deze mucinen zijn bloedgroepantigenen aanwezig, suikergroepen die ook op de rode bloedcellen aanwezig zijn.

Het onderzoek toont aan dat de aggregatieactiviteit van speeksel per individu sterk verschilt en gecorreleerd is met de bloedgroep van het individu. Dat betekent dat de bloedgroepcomponenten een rol spelen in de kolonisatie van orale bacteriën. Een mogelijk gevolg hiervan kan zijn dat personen van een bepaalde bloedgroep gevoeliger zijn voor infecties met bepaalde typen bacteriën.

Het onderzoek is thans nog fundamenteel van aard, maar het zou er toe kunnen leiden personen van bepaalde bloedgroepen te onderscheiden als risicogroep voor bepaalde orale infecties. Dit biedt mogelijkheden tot een gerichte preventie van infecties bij eenvoudig te selecteren doelgroepen.

De Zendium Preventieprijs, waarvoor dit keer 15 inzendingen werden ontvangen, is ingesteld door Zendium Dental Research te Veenendaal.

Tijdschrift voor Geneeskunde en Ethiek

Een nieuwe uitgave

Bij Van Gorcum te Assen is het eerste nummer verschenen van het *Tijdschrift voor Geneeskunde en Ethiek*. Dit nieuwe kwartaalblad wil bijdragen aan de gedachtenvorming inzake gezondheidszorg, ethiek en christelijke levensbeschouwing. Het wordt uitgegeven onder auspiciën van de Stichting Geneeskunde en Ethiek waarin, geïnitieerd door de Medische Afdeling van het Thijmgenootschap, tevens de Katholieke Vereniging van Ziekeninrichtingen en de katholieke sector van de Vereniging van Geestelijke Verzorgeren in Ziekenhuizen participeren.

De redactie – met Dr. M. Christiaens (Nijmegen) als hoofdredacteur – gaat ervan uit dat morele opvattingen altijd verbonden zijn met een bepaalde mens- en maatschappijvisie, waarbij ze zichzelf op kritische wijze situeert binnen en vanuit een christelijke levensbeschouwing, met als centrale elementen de waardigheid van ieder mens, het geloof in schepping en voltooiing en het vertrouwen in verlossing. Niettemin acht de redactie de dialoog met andere levensbeschouwelijke en ethische benaderingen een noodzakelijke voorwaarde.

In *Capita Selecta* en in verschillende vaste rubrieken (o.a. *Geneeskunde en Literatuur* onder redactie van de dichter-essayist Wiel Kusters) zal een diversiteit van onderwerpen aan bod komen, waaronder gezondheidsrecht en patiëntenrecht.

Het Redactiesecretariaat is gevestigd aan de Verlengde Groenestraat 75, 6525 EJ Nijmegen en de abonnementsprijs voor particulieren is f 45,00. Instellingen moeten f 60,00 betalen en studenten f 32,50. Het administratie-adres is: Uitgeverij Van Gorcum, postbus 43, 9400 AA Assen.

Stichting BeNeLux - Universitair - Studiecetrum

Aankondiging cursus Psychologie

De Stichting BeNeLux - Universitair - Studiecetrum organiseert zowel te Eindhoven (T.U.), als te Antwerpen in het academiejaar 1991-1992 een theoretisch-praktische cursus Psychologie, met een gevarieerd (keuze)vakkenpakket, voor (tand)artsen en paramedici.

De colleges en practica die deel uitmaken van deze ruim twee jaar durende cursus (Master of Arts in Psychology: titel M.A.), worden eenmaal per drie weken (uitgezonderd de academische vacaties) op woensdag, vanaf 14.30 uur, in het Nederlands gegeven door hoogleraren van Nederlandse, Belgische en Amerikaanse universiteiten. Vanuit de ervaring blijkt dat deze opleiding goed realiseerbaar is naast functie en praktijk.

Voor aanmelding en nadere inlichtingen kan men zich richten tot het secretariaat van genoemde stichting, ter attentie van mevrouw A. van Nielen-van der Kolk, postbus 206, 5201 AE 's-Hertogenbosch (telefoon 04192-14224, maandagmiddag en donderdagmorgen; telefax 04192-21000).

Post Academisch Onderwijs Tandheelkunde

Cursussen in de maand september

Hieronder volgt een herinnering aan de cursussen die in de maand september onder auspiciën van het *Orgaan Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde* worden gegeven. Voor uitvoerige informatie wordt op deze plaats verwezen naar het *Kursusprogramma januari-september 1991*.

ACTA Inhalatie sedatie, 2 t/m 6 september, 13, 20, 27 september en 4 oktober 1991.

KUN Relatie restauratieve tandheelkunde en parodontologie, 16 en 30 september, 21 oktober, 4 en 18 november, 2 en 16 december 1991.

Ministerie van verkeer en waterstaat

Convenant inzake amalgaamlozingen getekend

De minister van Verkeer en Waterstaat heeft op 26 januari 1991 te Eindhoven een convenant met de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde en organisaties van gemeenten, waterschappen en provincies getekend, waarin regels worden gesteld aan het lozen van amalgaam(resten) door tandartsen (zie ook Ned Tijdschr Tandheelkd 1991; 98: 82). Dit is geschied in afwachting van een Algemene Maatregel van Bestuur die het gebruik van amalgaamscheiders zal voorschrijven. De streefdatum voor

het installeren van deze afscheiders bij alle (praktizerende) tandartsen is 1 januari 1992.

Afscheid Prof. Dr. W. A. M. van der Kwast

Vooruitlopend op zijn, eind van dit jaar ingaand, emeritaat heeft Prof. Dr. W.A.M. van der Kwast, hoogleraar in de Mondziekten en Kaakchirurgie, op vrijdag 21 juni 1991 met een muzikaal programma (hij trad, samen met het Concertgebouw Kamerorkest, als solist op in het pianoconcert nr. 17 van W. A. Mozart) afscheid genomen in de aula van het hoofdgebouw der Vrije Universiteit te Amsterdam.

Bij deze gelegenheid werd de scheidende hoogleraar bij koninklijk besluit benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Promotie

W. D. Boonstra

Op vrijdag 14 juni 1991 promoveerde de heer W. D. Boonstra tot doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen aan de rijksuniversiteit te Groningen op een proefschrift getiteld: 'Proteïne-apeptide interacties in dentine'.

Promotoren waren Prof. Dr. J. Arends, prof. Dr. J. J. ten Bosch en prof. Dr. J. J. Beintema.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1991

* Dinsdag 17 september

Klinische avond voor tandartsen, ziekenhuis De Weezenlanden (Carolus Borromeuszaal), Groot Weezenland 20, Zwolle. Thema: 'Composiet: gewoon én bijzonder' (H.J. de Kloet). Aanvang 20.00 uur. Inl. mw. A. Rondhuis, tel. 038-299745.

* Donderdag 19 september

Klinische avond voor tandartsen, Aula Major, Universiteit Nijmegen. Thema: Implantologie in de praktijk. Aanvang: 20.00 uur precies. Inl. Prof. Dr. H. H. Renggli, tel. 080-614040.

Dinsdag 24 september

Ned. Ver. van Homeopathische Tandartsen: B-cursus 'Hyperesthesie'. Inl. A. J. M. Heintzberger, Benesserlaan 266, 1911 VK Uitgeest.

Donderdag 26 september

Klinische avond Stichting PAOT Noord-Neder-

land, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: Het geschil, een bittere pil? Inl. secr. Ubbo Emmius-singel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-130064).

Vrijdag 27 september

Rotterdamse Tandartsen Vereniging: cursus 'Kroon- en brugwerk anno 1991'. Inl. mw. P. Groeneveld, Almstein 16, 3085 NE Rotterdam (tel. 010-4809646).

Vrijdag 27 - zaterdag 28 september

Ned. Ver. van specialisten in de Dento-Maxillaire Orthopaedie: Najaarsvergadering, Hotel Erenstein, Kerkrade. Inl. secr. A.P. de Ruiter, Jagersveld 64, 8222 AC Lelystad (tel. 03200-46 67 1/5 22 11).

* Donderdag 3 - zaterdag 5 oktober

Cursus 'Suprastructuur op implantaten', afd. Mondziekten, Kaakchirurgie en Bijzondere Tandheelkunde AZG, Oostersingel 59, Groningen. Inl. J. Beugeling, tel. 050-61 38 59.

Vrijdag 4 - zondag 6 oktober

18e Lustrum Rotterdamse Tandartsen Vereniging.

Vrijdag 4 oktober

Najaarsvergadering Ned. Ver. Biologie van de Mond, Hotel de Bosrand, Ede. Inl. secr. Prof. Dr. A. van Nieuw Amerongen, vakgroep Orale biochemie, ACTA, Van der Boechorststraat 7, 1081 BT Amsterdam (tel. 020-548 2066/2056).

Zaterdag 5 oktober

Stichting Promond: 'Dag van de Lach', Landelijke voorlichtingsdag mondgezondheid. Inl. Secr. Promond, Schouwstede 2D, 3431 JB Nieuwegein (tel. 03402-34787; fax 03402-38204).

Dinsdag 8 oktober

Ned. Ver. van Homeopathische Tandartsen: nascholingscursus 'Organotherapie'. Inl. A.J.M. Heintzberger, Benesserlaan 266, 1911 VK Uitgeest.

Donderdag 10 oktober

Stichting PAOT Noord-Nederland: studiedag 'Adhesieve tandheelkunde'. Inl. secr. mw. K. Smit, Ubbo Emmius-singel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-130064).

Vrijdag 11 oktober

Symposium 'Medisch Tandheelkundige Interactie', ACTA, Louwesweg 1, Amsterdam. Inl. Prof. Dr. L. Abraham-Inpijn, vakgroep Algemene Ziekteleer en Inwendige Geneeskunde, ACTA, Louwesweg 1, 1066 EA Amsterdam (tel. 020-51 88 286).

Dinsdag 15 oktober

Ned. Ver. van Homeopathische Tandartsen: Inleiding A-cursus. Inl. A.J.M. Heintzberger, Benesserlaan 266, 1911 VK Uitgeest.

* Zaterdag 16 november

Ned. ver. voor Prothetische Tandheelkunde:

cursus 'Registratietechnieken: een relationele update', Congressentrum Orpheus, Apeldoorn. Aanvang 9.00 uur. Inl. P.A.M. Versteegh, tel. 038-299745.

Donderdag 21 november

Stichting PAOT Noord-Nederland: klinische avond, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Titel: 'De glazuur-cementgrens: een halszaak!' Inl. secr. mw. K. Smit, Ubbo Emmius-singel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-130064).

* Dinsdag 22 oktober

Klinische avond, Ignatiusziekenhuis, Breda. Onderwerp: 'Gerodontologie' (Dr. W.J. Kluter, G. Kreeft). Inl. K. van Keimpema, Stationsstraat 44, 5121 ED Rijen (tel. 01612-23711/24756).

Dinsdag 22 oktober

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatiusziekenhuis te Breda (aanvang 20.15 uur).

Vrijdag 25 oktober

Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap (thema 'Nederlandse tandheelkunde in de Europese Gemeenschap'), Rotterdam. Inl. Dr. A. Groeneveld, Oude Woudenbergsseweg 19, 3941 JN Doorn (tel. 03430-13 336).

Woensdag 31 oktober - zaterdag 3 november

35e Najaarsvergadering Ned. Ver. voor Mondziekten en Kaakchirurgie, Scheveningen. Thema: Secundaire schisisbehandeling. Inl. Lustrumcongrescie., postbus 97632, 2509 GA Den Haag.

Vrijdag 1 november

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, Jaarbeurs, Utrecht. Titel: Aspecten van speeksel. Inl. secr. S. Dijkgraaf, Koningslaan 103, 3583 GS Utrecht.

Dinsdag 5 november

Ned. Ver. van Homeopathische Tandartsen: B-cursus 'Angstige patiënten'. Inl. A. J. M. Heintzberger, Benesserlaan 266, 1911 VK Uitgeest.

Vrijdag 8 november

Najaarsvergadering Ned. Ver. voor Orthodontische Studie, Amersfoort. Inl. J.W. Booy, tel. 01830-27092.

Vrijdag 8 - zaterdag 9 november

2nd International Congress Ned. Ver. voor Orale Implantologie, Marriott Hotel, Stadhouderskade 19-21, Amsterdam. Inl. NVOI, Eeuwigelaan 53, 1861 CL Bergen (NH), tel./fax 02208-96411.

Zaterdag 9 november

WTA-cursus 'Materialen voor kroon en brugwerk' (Prof. Dr. J. Wirz, Basel), The President Hotel, Maarssen. Inl. secr. J. G. Hoogteijling, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-18587/16666).

Dinsdag 12 november

Ned. Ver. van Homeopatische Tandartsen: A-cursus. Inl. A. J. M. Heintzberger, Benesserlaan 266, 1911 VK Uitgeest

Vrijdag 15 november

Dr. G.J. van Hoytema Stichting: cursus 'Gerodontologie', Gebouw 'De Vrijhof, terrein Universiteit Twente, Enschede. Inl. secr. Van Hoytema Stichting, postbus 89, 7500 AB Enschede (tel. 053-892409, ma. t/m do. van 8.30-12.30 uur).

Zaterdag 16 november

Seminar 'Preventieve aspecten van de mondgezondheidszorg van ouderen', Ivoren Kruis i.s.m. Sectie Gerodontologie van de Ned. Ver. voor Gerontologie, Enschede.

Zaterdag 16 november

WTA-cursus 'Orthodontie in de algemene praktijk' (E. G. Kramer, Eemnes), De Nieuwe Buitensociëteit, Zwolle. Inl. secr. J. G. Hoogteijling, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-18587/16666).

*** Zaterdag 16 november**

Ned. Ver. voor Parodontologie: herhaling cursus 'Klinische parodontologie: diagnostiek en therapie' (Prof. K.H. Rateitschak en Dr. E.M. Rateitschak Plüss), Utrecht. Inl. secr. T.L.J.M. Kroon, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (tel. 05987-27309).

Donderdag 21 november

Klinische avond Stichting PAOT Noord-Nederland, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: De glazuur-cementgrens: een halszaak. Inl. secr. Ubbo Emmiussingel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-130064).

Vrijdag 29 november

Afd. Mondziekten en Kaakchirurgie AZVU: cursus 'The current state of surgical orthodontics' (Dr. J. Dorenbos, C.J. Hakman en Dr. D.B. Tuinzing), De Boelelaan 1117, Amsterdam. Inl. mw. N. Matullessya, tel. 020-548 7118.

Dinsdag 10 december

Ned. Ver. van Homeopatische Tandartsen: centrale workshop. Inl. A. J. M. Heintzberger, Benesserlaan 266, 1911 VK Uitgeest.

Woensdag 18 december

72e Algemene Ledenvergadering Ned. Ver. voor Parodontologie, Utrecht. Inl. secr. T.L.J.M. Kroon, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (tel. 05987-27309).

1992*** Dinsdag 7 januari**

Klinische avond, Ignatiusziekenhuis, Breda. Onderwerp: 'Intra-orale aspecten van het HIV' Inl. K. van Keimpema, Stationsstraat 44, 5121 ED Rijen (tel. 01612-23711/24756).

*** Vrijdag 20 - zaterdag 21 maart**

Voorjaarscongres Ned. Ver. voor Parodontologie, Den Haag. Inl. secr. T.L.J.M. Kroon, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (tel. 05987-27309).

*** Donderdag 26 maart**

Voorjaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Zeist. Thema: 'Buitengewone voordrachten'. Inl. Dr. A. Groeneveld, Woudenbergseweg 19, 3941 JN Doorn (tel. 03430-13336).

*** Vrijdag 10 april**

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. van Specialisten in de Dento-Maxillaire Orthopaedie, Hotel 'De Keizerskroon', Apeldoorn. Inl. secr. D.M.O. A.P. de Ruiten, Jagersveld 64, 8222 AC Lelystad (tel. 03200-46671/52211).

*** Zondag 24 - woensdag 27 mei**

19th Meeting European Society of Osteoarthrology: 'Joint destruction in arthritis and osteoarthritis'. Congrescentrum 'De Leeuwenhorst', Noordwijkerhout. Inl. Dr. P.M. van der Kraan (afd. Reumatologie), Geert Grootplein zuid 8, 6525 GA Nijmegen.

*** Vrijdag 12 - vrijdag 19 juni**

10th World Congress (annex tentoonstelling) World Federation of Societies of Anaesthesiologists, Nederlands Congresgebouw, Den Haag.

*** Woensdag 1 - zaterdag 4 juli**

12th Int. Symposium on Dental Hygiene: 'The dental hygienist: from auxiliary to colleague', Nederlands Congresgebouw, Den Haag. Inl. secr. Ned. Ver. van Mondhygiënist, Eduard Verkadelaan 73, 3584 GS Utrecht (tel. 030-521759).

*** Vrijdag 25 - zaterdag 26 september**

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Specialisten in de Dento-Maxillaire Orthopaedie, Hotel 'Huis ter Duijn', Noordwijk. Inl. secr. D.M.O. A.P. de Ruiten, Jagersveld 64, 8222 AC Lelystad (tel. 03200-46671/52211).

*** Vrijdag 2 oktober**

Najaarscongres Ned. Ver. voor Parodontologie. Inl. secr. T.L.J.M. Kroon, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (tel. 05987-27309).

*** Vrijdag 23 oktober**

Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Zeist. Thema: 'Kosmetische tandheelkunde'. Inl. Dr. A. Groeneveld, Woudenbergseweg 19, 3941 JN Doorn (tel. 03430-13336).

Buitenland**1991****Donderdag 5 - zaterdag 7 september**

Vergadering European College of Gerodontologie, Genève, Zwitserland. Inl. Dr. C. de Baat,

Oudelandseweg 78, 2981 BV Ridderkerk (tel. 01804-24954).

Donderdag 5 - zaterdag 7 september

116e Vergadering Deutsche Gesellschaft für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde, Osnabrück, Duitsland. Inl. secr. Lindemannstrasse 96, 4000 Düsseldorf, Duitsland.

Donderdag 12 - zaterdag 14 september

28th Annual Meeting Continental European Division van de Int. Association for Dental Research, Ljubljana (Slovenië), Joegoslavië. Inl. Prof. Dr. U. Skaleric, Hrvatski trg 6, 61000 Ljubljana, Joegoslavië.

Vrijdag 27 - maandag 30 september

13e Congres Int. Ass. of Dentistry for Children, Kyoto, Japan.

Woensdag 2 oktober

World Congres of Veterinary Dentists, Pentahotel, Wenen, Oostenrijk.

Maandag 7 - zondag 13 oktober

79e FDI-Wereldjaarcongres, Milaan, Italië.

Vrijdag 25 - maandag 28 oktober

15e congres European Begg Society, Straatsburg, Frankrijk. Inl. Dr. R. Mathis, 2, Boulevard Thiers, 67600 Selestat, Frankrijk.

*** Vrijdag 15 - zaterdag 16 november**

6th Annual International Symposium on Arthroscopy of the Human Temporomandibular Joint, Waldorf Astoria Hotel, New York. Inl. Dr. L.G.M. de Bont, afd. Mondziekten enz. AZG, postbus 30.001, 9700 RB Groningen (tel. 050-613840).

*** Zaterdag 23 november**

Najaarsvergadering Ned. Ver. voor Schisis en Craniofaciale afwijkingen, Academisch Ziekenhuis St.-Jan, Ruddershove 10, Brugge, België. (Sprekers: Prof. Dr. H.A. de Koomen, Amsterdam en mw. Dr. C. Vermeij-Keers, Leiden.) Inl. Dr. H. Festen, St.-Elisabeth Ziekenhuis, postbus 90151, 5000 LC Tilburg (tel. 013-392122).

Zaterdag 23 - vrijdag 29 november

Curaçao Tropical 7th International Dental Congress, International Trade Center, Willemstad, Curaçao. Inl. E. H. J. L. M. van Heeswijk, Van Nijenrodeweg 834, 1082 JM Amsterdam (tel./fax 020-461928).

1992*** Maandag 6 - zaterdag 11 april**

Internationale Dental-Schau, KölnMesse, Keulen, Duitsland.